

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 446/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti BAPAS s. r. o., Osloboditeľov 1, Spišská Belá, zastúpenej advokátom JUDr. Gáborom Szárazom, Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 R 2/2017 a jeho uznesením z 13. septembra 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti BAPAS s. r. o. odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. novembra 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti BAPAS s. r. o., Osloboditeľov 1, Spišská

Belá (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. Gáborom Szárazom, Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 R 2/2017 a jeho uznesením z 13. septembra 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v reštrukturalizačnom konaní dlžníka, obchodnej spoločnosti TATRA BUILDING INVEST, s. r. o., Petzvalova 12/261, Spišská Belá (ďalej len „dlžník“), si sťažovateľka ako veriteľ v zákonom ustanovenej lehote na predpísanom tlačive prihlásila 7 pohľadávok spolu vo výške 17 684,92 €. V súvislosti s podanou prihláškou zároveň požiadala správcu, aby jej v zmysle § 122 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) vydal potvrdenie, že jej pohľadávky boli zapísané do zoznamu pohľadávok.

Požadované potvrdenie však správca sťažovateľke nevydal, v dôsledku čoho sa domnievala, že jej pohľadávky boli do zoznamu pohľadávok zapísané. V tejto súvislosti ďalej v sťažnosti uvádza, že ak by správca predmetné (negatívne) potvrdenie vydal riadne a včas, mala by dostatok priestoru na podanie novej prihlášky vrátane všetkých jej príloh. Pre pochybnosti, či sa na prihlášku sťažovateľky prihliada, správca prihlášku predložil v zmysle § 122 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii okresnému súdu ako konkurznému súdu. Sťažovateľka okresnému súdu vyčíta, že namiesto výzvy správcovi, aby si voči nej splnil povinnosť vydať požadované potvrdenie dodatočne, rozhodol napadnutým uznesením tak, že na jej pohľadávky sa neprihliada pre nesplnenie zákonných náležitostí – pre absenciu poradia prihlasovanej pohľadávky zo všeobecnej podstaty v zmysle § 122 ods. 1 v spojení s § 29 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej upriamuje pozornosť ústavného súdu na § 120 ods. 1 v spojení s § 155 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého právnym

následkom absencie riadneho a včasného prihlásenia pohľadávky v reštrukturalizácii je za predpokladu potvrdenia reštrukturalizačného plánu zánik právneho nároku spojeného s pohľadávkou. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na značnú formálnosť prihlasovania pohľadávok podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii a s tým spojené obmedzenia práva vlastniť majetok. Sťažovateľka argumentuje, že *„Právo na uspokojenie v reštrukturalizácii, patri len tým veriteľom, na prihlášky pohľadávok ktorých sa prihliada... Prihláška pohľadávky je tak v podmienkach konkurzu alebo reštrukturalizácie dlžníka zákonnou formou uplatnenia práva na prístup k súdu... Náležitosti, ktoré musí prihláška pohľadávky vykazovať, spolu s právnym režimom jej nedostatkov, predstavujú nielen obmedzenie práva vlastniť majetok, ale aj obmedzenie práva na prístup k súdu.“*

Sťažovateľka vytýka okresnému súdu, že pri hodnotení jej prihlášky vychádzal z prísne formalistického výkladu zákona o konkurze a reštrukturalizácii a nebral do úvahy obsah prihlášky, z ktorej boli jej pohľadávky jasne a zrozumiteľne identifikovateľné, pričom *„V kontexte výkladu § 29 zák. č. 7/2005 Z. z. ZKR konštatujeme, že pohľadávka veriteľa prihlásená do reštrukturalizačného konania vedeného pod č. k. 4R/2/2017 na Okresnom súde v Prešove bola podaná v súlade s citovanými ustanoveniami zákona riadne a včas, a preto neprihliadnutie na takto uplatnený nárok z hľadiska nezačiarknutia poradia uspokojenia, je odňatím práva veriteľa, ktorý svoje právo uplatnil včas domáhať sa v konaní uspokojenia svojich pohľadávok.“*

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd o nej takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa upravené v čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 R/2/2017 bolo porušené.

2. Zrušuje sa právoplatné uznesenie Okresného súdu Prešov zo dňa 13. 09. 2017, sp. zn. 4 R/2/2017-97, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23. 09. 2017 a Okresnému súdu Prešov sa prikazuje, aby vo veci konal a rozhodol.

3. *Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie 5.000,- Eur (slovom päťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Prešov povinný vyplatiť sťažovateľovi do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).*

4. *Sťažovateľovi priznáva trovy konania/právneho zastúpenia k rukám ich právneho zástupcu vo výške 374,80 Eur (slovom tristo sedemdesiatštyri eur a osemdesiat eurocentov), ktoré je Okresný súd Prešov povinný zaplatiť k rukám právneho zástupcu sťažovateľa do 15 dní od tohto rozhodnutia (nálezu).“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (v danej veci všeobecného súdu) alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením, ktorým okresný súd rozhodol tak, že na prihlášku sťažovateľky neprihliada.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu

V súvislosti s namietaním porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého účelom základného práva na súdnu právnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom vo veci sťažovateľky je zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový

poriadok v znení neskorších predpisov, ako aj príslušné ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Ústavný súd vychádzajúc zo svojho ústavného postavenia, zdôrazňuje, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z ústavného postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali (mohli mať) za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom okresného súdu k interpretácii a aplikácii § 122 ods. 1 v spojení s § 29 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v ktorom sú uvedené základne náležitosti prihlášky pohľadávky v reštrukturalizačnom konaní. Výklad okresného súdu považuje sťažovateľka za prísne formálny a nesúladný s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.

Okresný súd v napadnutom uznesení uvádza:

„2. Správca podaním doručeným súdu dňa 23. 08. 2017 predložil súdu v zmysle § 122 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii... podanie, ktorým žiadal

súd, aby rozhodol, či sa na prihlášky veriteľov prihliada. Ako prílohu predložil jednotlivé prihlášky spolu so svojim stanoviskom...

8. Súd preskúmal podanie správcu ako aj kópie podaní - prihlášok veriteľov, pri ktorých mal správca pochybnosti, či sa na nich prihliada ako na prihlášku v zmysle § 122 ods. 4 ZKR.

9. Súd rozhodol, že na podania veriteľov: [REDAKOVANÉ] a BAPAS s. r. o... neprihliada ako na prihlášky, nakoľko podania neobsahujú zákonné náležitosti, a to poradie uspokojovania pohľadávky zo všeobecnej podstaty v zmysle ust. § 122 ods. 1 v spojení s § 29 ods. 1 písm. d) ZKR.“

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia okresného súdu (a s obsahom k sťažnosti pripojených písomností) konštatuje, že okresný súd pri interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii postupoval v medziach svojej právomoci, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii je napadnuté uznesenie okresného súdu aj náležite odôvodnené. Ústavný súd považuje postup okresného súdu pri rozhodovaní v predmetnej veci za legitímny a vylučujúci možné porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd nezistil ústavne relevantnú príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu

Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľka namieta aj porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku (práva pokojne užívať svoj majetok) podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu z rovnakých dôvod, resp. ako dôsledok porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Za týchto okolností, ak ústavný súd dospel k záveru, že v konkrétnych okolnostiach posudzovaného prípadu, že napadnutým uznesením okresného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, tak nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. čl. 20 ods. 1 ústavy a ani k porušeniu čl. 1 dodatkového protokolu.

Ústavný súd, vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov, odmietol sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. augusta 2018